GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 25. Środa 30. stycznia 1850. Rok bieżący gazety 39.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 24. stycznia. Dnia 2. stycznia odbyło się dalsze losowanie niemieckich banknotów i wyciągnięto seryę D. banknotów na 10kr. m. k. Przeto każdy banknot na 10kr. oznaczony literą D. można w przeciągu dwóch miesięcy licząc od 1. stycznia 1850 r. zamienić na 10kr. w srebrze lub w miedzi w umyślnie do tego przeznaczonej kasie w Wiedniu lub w kasach dochodów w krajach koronnych prócz niższej Austryi, co jednak nie przeszkadza, że te banknoty po upływie wspomnionego czasu mogą być użyte do wypłacania przy wszystkich kasach publicznych.

Sprawy krajowe.

(Książę Petrulla. — O excesach w Cattaro. — Nowa ustawa o żandarmeryi. — Marsze wojskowe zastanowione.)

Wiedeń, 24. stycznia. Wczoraj przybył tu z Neapolu książę Petrulla królewsko-neapolitański poseł przy tutejszym dworze.

Przed niejakim czasem wspominaliśmy o wyprawionej wojskowej expedycyi do Bocche di Cattaro. Z niezawodnego źródła dowiadujemy się teraz, że niekoniecznie potrzeba będzie na cały obwód Cattaro rozciągnąć stan oblężenia, i że szef expedycyi pułkownik Mamula otrzymał pełnomocnictwo ogłosić w razie potrzeby większą lub mniejszą część tej krainy w stanie oblężenia, a przeto w takim przypadku mógłby zewszechmiar i na cały cyrkuł stan wyjątkowy rozciągnąć. Powodem do tego rozporządzenia były bezprawne postępki niejakiej części ludności tego cyrkułu, które temi czasy przybrały bardzo niebezpieczny charakter. Najszczególniej wzmogły się zbrodnicze zamachy na życie i własność cudzą, tudzież odmawianie posłuszeństwa wszelkim rozporządzeniom rządowym. Dla tego w razie potrzeby zaprowadzone będzie także prawo doraźne za czynny opór przeciw rozkazom władzy albo wojska, za rabunek, zabójstwo i podpalanie, za nieupoważnione noszenie broni, równie jak i na te osoby, które się przykładają do zaprowadzenia narodowego trybunału, w którym mają być wydawane sądowe wyroki względem indemnizacyi za krew przelaną, tudzież na te osoby, które jako sędziowie mają udział w tym do barbarzyństwa należącym do zdziczenia prowadzącym i krwawą zemstę niejako w system zamieniającym trybunale. Względem wydanych tamże rozporządzeń będziemy wkrótce w stanie donieść bliższe szczegóły.

Nowa ustawa o żandarmeryi, która jutro będzie publikowaną, obejmuje XI rozdziałów i 95 paragrafów. Kontrasygnowana jest przez ministra spraw wewnętrznych i wojny. Obszernie wytknięta jest cała czynność żandarmeryi, jej postępowanie we względzie policyi drogowej, równie jak i pod względem wspierania władz w sprawach konskrybcyi, sądownictwa, pobierania podatków itd. Świadectwo żandarma z odwołaniem się na przysięgę swojej służby uważa się za zupełnie wiarygodne. Każdy żandarm upoważniony jest w takich samych stosunkach, jak każdy szyldwach, zrobić użytek z broni. W czasie rozruchu, powstania itd. ma sobie postąpić stósownie do postanowień, które dla zbrojnej władzy częścią już są wydane częścią później wydane będą. Szeregowiec tego korpusu ma stopień kaprala w armii. Co do karności są w żandarmeryi prawomocne zwyczajne przepisy wojskowe. Za przystawienie z własnej gorliwości nie z rozkazu władzy zbrodniarza, otrzyma żandarm, jeżeli zbrodniarz skazany jest:

na mniej niż	1 rok aresztu	4 r.
	3 lata	8 „
	3 do 10 lat	16 „
	10 do 15 lat	25 „
	nad 15 lat	30 „
	na karę śmierci	60 „

Na cały czas panującego teraz nadzwyczaj ostrego powietrza zastanowione są wszelkie marsze wojskowe.

(Statystyczny wykaz kraju koronnego Austryi poniżej Anizy.)

Wiedeń, 25. stycznia. Korzystając z wydarzonej sposobności zamyślamy podać naszym czytelnikom dokładny statystyczny wykaz pojedynczych koronnych krajów i zaczynamy ten cyklus najprzód krajem poniżej Anizy. Kraj ten stanowi tylko jeden cyrkuł, obejmuje przestrzeń 34,576 geograficznych mil kwadratowych i miał w roku 1846 1,494,399 ludności. We względzie sądowniczym podzielony jest na 4 trybunały krajowe w Wiedniu, Wienerneustadt, Krems i St. Pölten. Krajowemu trybunałowi w Wiedniu poddanych jest 5 karnych sądów, które 30 obwodowych sądów obejmują (z których sąd dla miasta Wiednia na 3 sekcye się dzieli); krajowy trybunał w Wiener Neustadt obejmuje dwa karne sądy z dziewięciu sądami obwodowemi; trybunał krajowy w Krems obejmuje 4 sądy karne z 24 sądami obwodowemi, a krajowemu trybunałowi w St. Pölten podlegają 4 sądy karne z 18 sądami obwodowemi. Naczelny krajowy trybunał w Wiedniu rozciąga się na wszystkie sądy w koronnym kraju, a prócz tego jest także osobny sąd handlowy w Wiedniu dla załatwiania czynności krajowego sądu, inne zaś trzy sądy załatwiają oraz sprawy sądu handlowego. — W politycznym względzie dzieli się koronny kraj na siedmnaście kapitanatów z ośmią expozyturami i na poddany bezpośrednio namiestnikowi administracyjny okręg miasta Wiednia. Na krajowy trybunał Wiednia przypada 7 obwodowych kapitanatów z sześcią expozyturami, na W. Neustadt 2 obwodowe kapitanaty z jedną expozyturą, na Krems 4 obwod. kapitanaty, a na St. Pölten 4 kapitanaty z jedną expozyturą. W finansowym względzie obwody podatkowe spływają razem z obwodami sądowemi i obejmują w ogóle 3203 gmin katastralnych. Z tych przypada 729 na trybunał krajowy w Wiedniu, 361 na trybunał W. Neustadt, 1444 na trybunał w Krems a 669 na trybunał w St. Pölten.

(Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 24. stycznia. W c. k. urzędzie menniczym wybijają teraz wszelkiego rodzaju medale na prośbę stron przynależnych nawet z najlepszej cyny angielskiej.

— Ze strony ministerstwa handlu zostały wezwane wszystkie władze krajów koronnych, aby nietylko nadsełały regularnie przepisane wykazy statystyczne, ale zbierały także wszelkie data takie, któreby w jakikolwiek sposób do wypracowań bióra statystycznego użyte być mogły. W tym celu nakazano także przesełanie wszelkich w krajach koronnych wychodzących szematyzmów.

— Z powodu nieustannych mrozów dzisiejszych i nader przykrego powietrza wstrzymano na jakiś czas wszelkie pochody wojska.

— W kilku dniach ostatnich dożyliśmy tu niesłychanych zmian elementarnych. Po silnym mrozie wczorajszym nastąpiła taka straszna zamieć śnieżna, że od samego świtu już zaledwie z wielką biedą można było przebrnąć ulice miejskie i po przedmieściach. Lecz śnieg ten niepowinien leżyć długo. Ciepły wiatr wilgotny i deszcz rzęsisty, który wnet potem nastał, zdaje się zapowiadać rychłe stopienie jego i utwierdza niejako obawę względem mogącej nastąpić powodzi. Wczoraj pokazywał termometr 20° niżej zera, a dzisiaj 2° ciepła.

— C. k. fml. baron Emeryk Blageovich, były dywizyoner, wojskowy i pograniczny komendant Bukowiny, i drugi właściciel pułku piechoty Don Miguel, umarł podczas indagacyi za udział w powstaniu węgierskiem. (Lld.)

— Stowarzyszenie żeglugi parowej na Dunaju zamierza wznieść w Peszcie powyżej i poniżej mostu łańcuchowego wzdłuż brzegu żelazne magazyny, których połączone ze sobą dachy będą urządzone dla przechadzki publicznej.

Właściciele domów poszkodowani przez bombardowanie Pesztu otrzymają od rządu dwuprocentową pożyczkę, aby temprędzej mogli domostwa swe zrestaurować.

(Banda Czernogorców.)

Tryest, 20. stycznia. Przed kilku dniami wpadła banda składająca się ze sta prawie Czernogórców na terytoryum tureckie, aby jak się zdaje, zrabować ciągnącą tamtędy karawanę, która jednakże będąc dobrze uzbrojoną i mając silną eskortę odparła wnet rozbójników nieponiosłszy przytem żadnej straty ni w ludziach ni w towarach. Ze strony Czernogórców zostało dwóch ludzi zranionych na placu, których potem odwieziono do Nixich. (Lld.)

(Expedycya do Cattaro.)

Zara, 14. stycznia. Jak nas dochodzą wiadomości, postanowiła rada ministrów pod prezydencyą samego Cesarza — wyprawić wojskową do Cattaro expedycyę, zwłaszcza że ludność tamtejsza nie chce składać podatków a anarchya zaczyna tam już brać górę. Z tej expedycyi składającej się z 6000 ludzi z kilkoma bateryami zwyczajnemi i rakietniczemi, widziano wczorajszego dnia odpływające paropływy „Curtatone“ i „Custozza,“ które zatrzymawszy się przez jeden dzień w naszej zatoce i zabrawszy na pokład jeszcze jedną kompanię strzelców, udały się dalej do Cattaro. Żal nam szczerze nieszczęsnego losu mieszkańców tamtejszych, przewidując już teraz smutne skutki tego wypadku. Mamy tu nadto wiadomość niewątpliwą, że cały kraj ten ogłoszony zostanie w stanie oblężenia. Dla uniknienia przeto gorszych jeszcze skutków wypadałoby życzyć, iżby

znakomitsi obywatele krajowi nakłonili wpływem swym mieszkańców prowincyi do spokojności i zadość uczynienia swym obywatelskim obowiązkom. (Gaz. di Zara.)

(Kurs wiedeński z 24. stycznia 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 95⅝; 4½% — 84⁷/₁₆; 4% 74¼; 2½% — 50½. Akcye bank. 1138. Losy z 1834 roku — 173½; — z 1839 roku 109. Akcye kolei półn. 110¼.

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 11. stycznia. Dnia 13. miała się zacząć dyskusya nad sprawozdaniem wydziału względem żądanego od ministeryum upoważnienia. Sprawozdanie wydziału ułożone jest w słowach następujących: „Wydział wziął pod rozwagę przedłożone przez rząd powody i przedkłada pod obrady kongresu następujący projekt do ustawy. Tylko jeden artykuł. „Budżety i załączone do nich wnioski do ustawy przedłożone przez rząd do potwierdzenia kortezom, będą jako ustawa państwa w bieżącym roku 1850 mieć prawomocność."

Ani wątpić, że ustawa będzie przyjętą. Debaty izby deputowanych z dnia 11. nie zawierają nic ważnego.

Jenerał Lersundi, drugi komendant hyszpańskiej expedycyi we Włoszech, przyjechał do Madrytu. O powrocie jenerała Cordova nie słychać jeszcze nic pewnego.

Francya.

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 21. stycznia. „Constitutionnel" donosi, że przeciw pewnemu dziennikowi, opowiadającemu o powołaniu jenerałów do pałacu Elysée i wypytywaniu się onych o usposobienie wojska ze względem na proklamowanie Ludwika Bonapartego Cesarzem Francyi, i donoszącemu w końcu o ewentualnem mianowaniu jenerała Magnan na miejsce jenerała Changarnier, wytoczono śledztwo sądowe. „Constitutionnel" dodaje: „Ponieważ te doniesienia oczywiście zupełnie są bezzasadne, sądził przeto rząd, iż należą do rzędu owych fałszywych pogłosek, owych kłamliwych wiadomości, które, ponieważ mają zamiar albo przynajmniej skutek niepokojenia opinii publicznej i publicznych interesów, oraz szkodzenia dobru publicznemu, przewidziane są postanowieniami kodexu karnego i według nich bywają karane. Jako dziennikarze nie dajemy wyroku o śledztwie wytoczonem przeciw dziennikowi, lecz pojmujemy, że władza przyprowadzona do ostateczności systematyczną chęcią szkodzenia środkami najniesłuszniejszemi, sama do owych ucieka się środków by tym nadużyciom tamę położyć. Prezydent republiki odpowiedział począwszy od 10. grudnia zwycięsko na podobne oszczerstwa niezmienną lojalnością swego postępowania, nieużywając władzy w jaką go opinia publiczna i wypadki uzbroiły, wyjąwszy w razach gdzie szło o utrzymanie powagi prawa lub o ich sumienne wykonanie. — Oszczerstwa nieustawały; władza odpowiedziała na nie zadając im kłam stanowczo i nieustannie. Daremna praca! Nazajutrz ponowiło się zawsze oszczerstwo. Teraz odpowiada władza procesem. Będzież ten środek skuteczniejszy? Nato wcale nie liczymy. Powszechna taktyka opozycyi na tem głównie się zasadza, iż nieobwinia rządu o to, co czyni lecz o to co jej się zdaje, że rząd uczynić zamyślał. Opozycya nieobwinia rządu o kroki które są jawne, lecz o skryte zamiary, które w nich upatruje, równie jak nieobwiniają rządu o to co powiada lub pisze, lecz o domniemany sens ukryty w jego słowach lub pismach. Nigdy nieposunięto do takiego stopnia zręczności w podstępnem wykładaniu. Na szczęście jednak nie czuje opinia publiczna przynajmniej w Paryżu tej niepokojącej obawy, którą wzniecić usiłują, a dzienniki opozycyjne robią w tym względzie daleko więcej hałasu, aniżeli interesów. Rząd wystawiony na takie zamachy, musi im stawić czoło i ile możności im zapobiegać, musi im stawić czoło chcąc wypełnić swój obowiązek, musi im zapobiegać unikając czynności, któreby choćby tylko pozór mieć mogły, iż coś czyni co obcem jest jego powołaniu."

Domniemany projekt odroczenia zgromadzenia narodowego nie obudził nawet w samem zgromadzeniu sympatyi. Mówią iż ministeryum, gdyby zaproponowało odroczenie izby, ledwie otrzyma 80 do 100 głosów.

W większości zgromadzenia narodowego objawia się znowu skłonność podzielenia się na rozmaite grupy. Stronnictwo Odilon Barrot zamyśla odłączyć się tymczasowo zupełnie tak od partyi ministeryalnej jak od legitymistów i uważa stowarzyszenie w pałacu rady stanu tylko w szczególnych wypadkach jako miejsce zebrania całej większości. Z innej zaś strony organizuje się po powrocie jenerała Lamoriciere coraz ściślej grono konstytucyjne; Cavaignac do niego nie należy, lecz pochwala jego dążności.

Rada ministeryalna zajmowała się wczoraj znowu sprawą La Plata. — Słychać, że tą razą rada ministeryalna odrzuciła wszelkie projekta bezpośredniej lub mieszanej interwencyi, choćby nawet na koszta rządu republiki Mondevideo miała.

Dziennik „Bulletin de Paris" donosi, że kardynał Dupont dziś albo jutro odjeżdża do papieża, u którego w wielkich zostaje łaskach. Kardynał nie ma pewnej ani urzędowej misyi; będzie on tylko z urzędu reprezentował u papieża rząd francuski, prezydenta republiki, katolicką ludność Francyi i ogólne interesa kościoła. (P. S. A.)

— „Theatre français" obchodził 15. stycznia rocznicę urodzin Moliera. Grono aktorów odegrało najprzód sztukę „Uczone Niewiasty", a następnie „Miłość Lekarzem" — z muzyką pana Lully. — W międzyaktach przedstawiała scena według urządzenia pana Alex. Dumas, teatr francuski z czasów Ludwika XIV. Po jednej stronie samejże sceny mieścił się dwór (ściśle według ówczesnego zwyczaju), po drugiej zaś orkiestra.

— Dziennik „Gazette de Lyon" z 15. stycznia umieszcza następujące sprawozdanie pewnego właśnie-co z Puy przybyłego obywatela: „Śnieg tam upadł do takiej wysokości, żeśmy nie mogli znaleźć gościńca, a dyliżans zapadał się co chwila lub zaczepiał o drzewa. Na otwartem polu ujrzeliśmy okrytego płaszczem mężczyznę, który już był całkiem zamarzł; dalej o jakie sto kroków leżał drugi podróżny zmarznięty, a ujechawszy nieco dalej spostrzegliśmy kobietę zawianą śniegiem do pasa, która załamawszy do nieba ręce trzymała je tak i po śmierci. Widok tych trzech zmarzniętych jestestw ludzkich przejął nas boleścią i trwogą, zwłaszcza że coraz powiększające się zimno i nam samym zaczęło zagrażać niebezpieczeństwem.

Podobne doniesienia nadchodzą też i z innych departamentów, gdzie z powodu śnieżnej zamieci nie jeden już wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. W departamencie l'Aregie leży śnieg na kilka łokci wysoko; staczające się zaś tam lawiny pochłonęły wielu już ludzi i liczne trzody. W departamencie Jura przerwana jest komunikacya zupełnie, a wilcy sprawiły wielkie spusztoszenia. Podobnież dzieje się w departamencie Saony i Loary, gdzie wilcy rozszarpały kobietę jedną tuż pod samem jej pomieszkaniem. Po wielu wsiach biją dniem i nocą we dzwony, aby tem zabłąkanych podróżnych sprowadzić do bezpiecznego miejsca. W Paryżu zaś i w Lyonie zfolgowały nieco mrozy, i zdaje się, że zacznie już tajać.

Półurzędowe dzienniki ogłaszają następującą nadesłaną im notę: „Zdaje się, iż wojskowi wystawieni jeszcze są czasami na agitacye ze strony socyalistów, chociaż agitatorów tych tyle już razy w tej mierze przestrzegano. Niedawno temu uwięzili sami wojskowi pewnego człowieka w szynkowni, gdzie wykładając im anarchyczne socyalizmu zasady, chciał tych wojskowych odwieść od ich obowiązku."

(Poczta francuska z d. 17. stycznia.)

Paryż, 18. stycznia. Kardynał Dupont odjeżdża dziś lub jutro w celu udania się do papieża, który go za czasów prałactwa jeszcze najszczerszą zaszczycał przychylnością. — Nieotrzymał on wprawdzie żadnej urzędowej misyi do Piusa IX., jednakże w półurzędowy sposób zamyśla tam przecież reprezentować rząd swój, prezydenta rzeczypospolitej, katolicyzm Francyi i ogólne interesa tego kraju.

Siostra jenerała Baraguay d'Hilliers, wdowa po jenerale Damremont, odjechała do Rzymu, aby być obecną podczas tych festynów, jakie naczelnik armii francuskiej na cześć powrotu papieża wyprawić zamierza.

Od kilku dni oblegają nas tu takie zaspy śniegu, jakich od r. 1840 niepamiętamy. Paryż zamienił się w istną pieczarę, gdyż wszelkie usiłowania ku uprzątnieniu śniegu rękami ludzkiemi są nadaremne. Powozy zaledwie zdołają przebrnąć te masy śniegu, a często nawet można zdybać omnibusy, których pasażery zmuszeni są obok nich brodzić w śniegu. Także i z departamentów nadchodzą ciągłe doniesienia o nadzwyczajnych śniegach, które w okolicach pogórnych nawet wilka wypłoszyły z jego kryjówki a gdzieniegdzie też nawet ludzi i zwierzęta przyprawiły o życie, jak np. w Bareges śród Pyreneów, gdzie zamieć śnieżna 15cie chat zasypała. Kolej żelazna w okolicy miasta Troyes była wczoraj zupełnie nieprzydatną do jazdy. Nawet trzy lokomotywy naraz z największą szybkością wyparte przeciw masie śniegu niezdołały się przebić przez nią, aż wreszcie musiano ściągnąć wszystkie załogi okoliczne, aby napiętrzone zaspy śniegu z kolei uprzątnąć.

Dziś po obiedzie wydarzyła się w banku francuskim niesłychana kradzież. Skradziona suma wynosi jak słychać około półtora miliona franków. Wszelako mówiono już dzisiaj, że obaj główni złodzieje popadli już w ręce sprawiedliwości.

W wielkim gmachu pocztowym wybuchnął dziś mały pożar, który jednakże w krótce ugaszono. (D. R.)

(Kurs giełdy paryskiéj z 20. stycznia.)

Na małej giełdzie w Passage de l'Opéra stały renty 5% — 94.45.

Włochy.

(Senat i izba deputowanych w Turynie.)

Turyn, 15. stycznia. Minister spraw wewnętrznych przedłożył dziś Senatowi ustawę o reorganizacyi kolegiów wyborczych, którą uznano za nagłą.

— Izba deputowanych zajmowała się na wczorajszej sesyi dyskusyą nad zaproponowanem przez ministra spraw wewnętrznych rozciągnięciem królewskiego dekretu na wyspę Sardynię, według którego ojciec mający dwanaścioro dzieci nie ma już, jak przedtem, prawa do królewskiego wsparcia. Pomimo opozycyi niektórych deputowanych przyjęto ministeryalną propozycye 135 głosami przeciw 21. Poczem minister handlu odczytał izbie królewski dekret, którym dwom komisarzom polecono wspierać w obu izbach ściągające się do pojedyńczych gałęzi administracyjnych rozprawy o budżecie. Minister wojny przedłożył projekt do ustawy o pensyach wojskowych, i dostarczenia potrzebnych funduszów do wybicia medalu na pamiątkę przywiezienia zwłok Karola Alberta. Propozycyę Barbiera o poprowadzeniu gościńca przez dolinę Aosta wspierał minister robót publicznych, lecz dyskusyę nad nią, dla nieobecności wielu deputowanych, odłożono na przyszłe posiedzenie.

— 16. stycznia. Królewskim dekretem dano wszystkim o przekroczenie karności obżałowanym gwardzistom narodowym zupełną amnestyę.

— Na posiedzeniu senatu 11go stycznia przedłożył prezydent sprawozdanie, w jaki sposób przyjął Jego król. Mość komisyę, której polecono doręczyć mu adres odpowiedzi na mowę z tronu. Deputacya udała się 9. stycznia do króla Jego Mości, który ją przyjął bardzo łaskawie z tem zapewnieniem, że mu bardzo dobrze znany jest sposób myślenia senatu i rządu, i że nic bardziej nie jest mu na sercu, jak utrzymać religię i popierać pomyślność swego ludu.

— „Nazional de Turin" klasyfikuje w następujący sposób Piemoncką izbę deputowanych: Teraźniejszy parlament nasz liczy cztéry warstwy: partyę czysto arystokratyczną, która ma tylko mało stronników; arystokratyczno-konstytucyjną, która połowę izby obejmuje; partyę klerykalną, która cokolwiek więcej nad czwartą część wynosi; nakoniec także frakcyę demokratyczną i liberalną. Rzeczony dziennik radzi członkom opozycyi wstrzymać się każdą razą od wotowania, gdy sądzą, że głosowanie naraziłoby fundamentalny statut na niebezpieczeństwo, i przyrzeka, że w każdym takim przypadku ich nazwiska w swym dzienniku ogłosi.

(Ułaskawienia.)

Parma, 16. stycznia. Jego królewicz. Mość Arcyksiąże kazał zaniechać proces przeciw Luigi Barone Traversetolo, który za zatajenie zakazanej broni stawiony był przed sąd wojenny, i ułaskawił 15 indywiduów, które za małe przekroczenia ustaw wyjątkowych w cytadeli zamknięte były.

(Wiadomości bieżące.)

Rzym, 14. stycznia. Tommasini, jeden z tych urzędników rewolucyjnego rządu, których komisya kardynałów złożyła z urzędu, został przez nią na nowo do czynności powołany i mianowany prowizorycznym szefem biura w ministeryum wojny.

— Z więzienia tak zwanych łaźni Dyoklecyana umknęło przeszłej nocy około 50 aresztantów. Dwudziestu z nich miano znowu schwytać. (Oss. Rom.)

— Gazz. di Bologna z dnia 15. stycznia donosi, że w Rzymie zawsze jeszcze spodziewają się prędkiego przybycia papieża, który jak słychać będzie jechać na Terracinę i tam niejaki czas zabawi.

— Jenerał Zucchi bawi ciągle w Neapolu, gdyż nieotrzymał pozwolenia udać się do swego ojczystego miasta Reggio.

Kardynałowie obradujący w Portici różnią się znacznie w swoich zdaniach. Naprzeciw kardynałowi della Genga stoi Antonelli, który znane papieskie motupropio chce przeprowadzić, i wspierany jest przez kardynałów Bernetti i Lambruschini. (Statuto.)

— Najnowsze wiadomości z państwa kościelnego donoszą, że jedna część papiezkiej biblioteki handlowej i tym podobne przedmioty — wskazujące na rychły powrót papieża, przewiezione już są do Civitavecchia.

(Crociati. — Opór Sycylianów przeciw płaceniu podatków.)

Neapol, 6. stycznia. Codziennie przybywają do domu dość liczne oddziały dawniejszych „Crociati." Większą ich część odesłał rząd austryacki z Wenecyi do Neapolu. Bardzo wielu z nich zostało kalekami, i ci też otrzymują od rządu szczupłe pensye. —

W Sycylii ociągają się mieszkańcy z płaceniem podatków, i z tego powodu wysłano teraz do Palermo większe oddziały wojskowe. (Lloyd.)

— Na mocy rozporządzenia komendanta armii w Sycylii rozpuszczono zrekrutowanych w roku 1847 żołnierzy do domu z kartą poświadczającą dobre ich zachowanie się, intendanci prowincyonalni zaś otrzymali zarazem rozkaz udzielenia im za okazaniem takiej karty wszelkiej możliwej pomocy. Natomiast nakazano nowy pobór rekruta w liczbie 18,000.

Niemce.

(Występek przeciw subordynacyi.)

Frankfurt, 17. stycznia. Wielką senzacyę zrobił tu między wojskowością następujący właściwy w swoim rodzaju występek przeciw subordynacyi. Tutejszy komendant miasta, pruski major Deetz zaczyna niesłuchać rozkazów naczelnego dowódzcy wojsk tutejszych, feldmarszałlejtnanta Schirnding i według własnego upodobania rozrządza obsadzaniem straży, przyczem uwagi godną jest rzeczą, że część oficerów frankfurckiego batalionu liniowego zamiast słuchać jenerała Schirnding, trzyma się rozkazów pruskiego majora. Scysya wystąpiła dnia wczorajszego na jaw.; frankfurcki batalion miał z kolei objąć straż, i wysłać oddział do dworców kolei żelaznej przed miastem, jak to od 18. września 1848 aż do dnia wczorajszego w ciągłym było zwyczaju. Major Deetz jednak kazał pościągać warty przy dworcach kolei, i przedwczoraj wieczór, kiedy Prusacy byli na straży, kazał ze strażnicy powynosić wszystkie sprzęty, stoły i ławki, tak iż oddział frankfurcki zaciągający wczoraj wartę znalazł pokoje próżne a drzwi zamknięte. O tem doniesiono jenerałowi Schirnding, który natychmiast dał rozkaz frankfurckiemu porucznikowi Schuler, aby strażnicę niezwłocznie znowu urządzono i warty zaciągnięto. Schuler jest oficerem frankfurckim przydzielonym ze strony miasta do komendy placu i sprzyja Prusakom; wzbraniał się więc wykonać rozkaz jenerała Schirnding, a gdy mu tenże groził aresztem, oświadczył iż woli być aresztowanym jak działać przeciw rozporządzeniom majora Deetz. Dziś wieczór oddalił naczelny dowódzca majora Deetz z posady komendanta miasta i na jego miejsce mianował austryackiego kapitana Dobrowollny z pułku Arcyksięcia Rainera. (Oe. K.)

(P. Radowitz. — Książę Prus. — Śnieg.)

Frankfurt, 19. stycznia. Spieszny wyjazd pana Radowitz, który wczoraj wieczór zaraz po otrzymaniu telegraficznej depeszy, Frankfurt opuścił, wywołał w frankfurckim świecie politycznym żywą senzacyę. Rozeszła się pogłoska, że telegraf doniósł także wiadomość o podaniu się do dymisyi ministerstwa pruskiego, co jednak jak osoby dobrze zawiadomione utrzymują, zupełnie jest bezzasadnem. Pan Radowitz został powołany, aby miał udział w radach gabinetowych i wpływem swoim u króla przyczynił się do dobra publicznego. Spodziewają się, że obecność jego w Berlinie wypadnie na korzyść ministerstwa. Dziś wieczór przybył tu pan Peucker. Zastąpi on tymczasowo miejsce pana Radowitz. W ciągu tego tygodnia spodziewany tu jest Jego królewiczowska Mość książę Prus. Na jego cześć wyprawi pan Bethmann świetny bal. — Od kilku dni zawiązało się tu stowarzyszenie dyplomatyczne. — Od wczoraj wieczór pada śnieg bez ustanku i już wyżej jak na stopę zalega ulice. Temperatura jest bardzo łagodna. Obawiają się nagłej odwilży. (A. Z.)

(Pogłoska o zniesieniu stanu oblężenia.)

Drezdno, 19. stycznia. Wieść o mającem wreszcie nastąpić tutaj zniesieniu stanu oblężenia nabiera coraz więcej prawdopodobieństwa, zwłaszcza że już i w wojskowych towarzystwach zaczynają o tem rozpowiadać. Nie może to jednak nastąpić w ciągu bieżącego miesiąca, tem mniej, kiedy izby nie ukończyły jeszcze obrad swoich nad ustawą względem rokoszu. (D. a. Z.)

(Rozprawy w pierwszej izbie.)

Drezdno, 21. stycznia. Na dziesiejszem posiedzeniu pierwszej izby przystąpiono do dyskusyi nad sprawozdaniem wydziału o §§. 16, i 17. rozporządzenia z 7. maja r. z. względem procedury przy zaburzeniu publicznej spokojności, porządku i bezpieczeństwa. Debata była bardzo ożywiona a dalszą dyskusyę odroczono. (B. Z.)

(Uchwały drugiej izby.)

Hannower, 21. stycznia. Izba druga nie przystąpiła do uchwały pierwszej izby względem związkowego sądu rozjemczego, i postanowiła zaproponować konferencyę do porozumienia się w tej kwestyi. — Izba druga zgadza się na zaproponowane od rządu odroczenie do 28 przyszłego miesiąca, pod tym jednak warunkiem, aby rząd nie odroczył dalej posiedzeń izby dla tego, iż mimo oczekiwania prace komisyi do owego terminu może niebędą wykończone. (B. Z.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 20. stycznia.)

Met. Austr. 5% — $85\frac{3}{4}$. Akcye bank. 1240. Sard. 33. Hyszp. 3% — $29\frac{9}{16}$. Polskie 300 — $120\frac{1}{4}$; 500 — 81.

Prusy.

(Kwestya konstytucyi.)

Berlin, 22. stycznia. Kwestya konstytucyjna zbliża się bardzo wolnym krokiem do swego rozwiązania. Po sprawozdaniu komisyi obydwóch izb, poruszono nie bez celu kwestyę, w której izbie ma się zacząć debata. Mimo wszelkie usiłowania stronnictw, zacznie druga izba debaty w przyszły piątek i pierwsza poweźmie uchwałę. Słychać że i w tej izbie przedłożone będą wnioski pośredniczące, o których treści jednak nie jeszcze dokładnego dowiedzieć się niemożna. Bądź co bądź, to jednak jest wątpliwe, czyli wnioski pośredniczące w ogóle mogą się spodziewać pomyślnego skutku. Nawet dobrze zawiadomieni niewiedzą teraz, czyli się rząd obecnie skłoni do przyjęcia podobnych propozycyj. To ociąganie i ta wątpliwość wywierają wszelako mniej lub więcej wpływu na zdanie deputowanych. Codzień nowe krążą pogłoski i niebyłoby nic dziwnego, gdyby w swoim czasie nastąpiły w izbach głosowania, których się najmniej spodziewano. W takim składzie rzeczy przedewszystkiem wypada żałować, że partya konstytucyjna nie wpadła na myśl, za pomocą adresów uwiadomić deputowanych o usposobieniu kraju a mianowicie o sposobie myślenia wyborców. (B. Z.)

(Termin zwołania parlamentu w Erfurcie.)

Berlin, 23. stycznia. Na posiedzeniu rady administracyjnej dnia 11. b. m. odesłano do komisyi konstytucyjnej wniosek pełnomocnika elektoratu hesskiego: „aby dzień otwarcia parlamentu na 1. marca r. b. oznaczono i ten termin jak najprędzej ogłoszono." Prezydujący dodał do tego oświadczenie, iż przed 15. marca r. b. niebędą jeszcze ukończone urządzenia na przyjęcie zgromadzenia rzeszy. Na wniosek wspomnianej komisyi oznaczyła rada administracyjna na wczorajszem posiedzeniu termin do zwołania parlamentu w Erfurcie na dzień 20. marca r. b. (B. Z.)

(Wniosek deputowanego Knoblauch w pierwszej izbie pruskiej.)

Berlin, 23. stycznia. Deputowany Knoblauch, który oraz jest członkiem głównej administracyi długów państwa, przedłożył w pierwszej izbie następujący ważny wniosek: „Izba raczy uchwalić, aby do rozpoznania potrzebnego uzupełnienia ustawy z 17. stycznia 1820 tyczącej się długów państwa, mianowano komisyę i tejże polecono: 1) naradzenie się nad organizacyą władzy administracyjnej długów państwa stósownie do teraźniejszej konstytucyjnej formy rządu, mianowicie nad złożeniem deputacyi z członków obydwóch izb, któraby tej władzy w jej czynnościach była pomocną, 2) przedłożenie wniosków względem obsadzenia opróżnionych od marca i kwietnia posad prezydenta i jednego członka głównej administracyi długów państwa, aby ta ważna i nagląca sprawa jeszcze w tym peryodzie posiedzeń była załatwioną." — Centralna komisya do rozpoznania budżetu państwa przedłożyła dalszy ciąg trzeciego swego sprawozdania mianowicie o etacie handlu morskiego, i o etacie administracyi skarbu publicznego i monety. Drukowano także i rozdano między deputowanych

projekta ustaw względem należytości adwokatów i notaryuszów, względem oznaczenia dyet i kosztów podróży dla urzędników sądowych za czynności sądowe poza okręgiem swej juryzdykcyi, nakoniec względem podatku od krajowego cukru z buraków. (B. Z.)

(Pismo deputowanego Gessler.)

Bydgoszcz, 20. stycznia. Deputowany izby drugiej, dyrektor sądu obwodowego Gessler, życzył sobie w pewnem piśmie, aby władze miejskie zaprotestowały przeciw objawionemu w memoryale ministeryalnym zdaniu „o stosunku prowincyi Poznańskiej do państwa pruskiego,“ podług którego zaprojektowana demarkacya polskiej części Poznańskiego ma być zarzuconą, a zarazem, aby zanieśli petycyę na korzyść linii demarkacyjnej i za połączeniem powiatu Noteckiego z Prusami zachodniemi. Wszelako magistrat oświadczył się większością głosów przeciw życzeniu p. Gesslera a za memoryałem ministeryalnym, który zarzucając linię demarkacyjną, żąda tylko wcielenia całej prowincyi do rzeszy niemieckiej, lecz oraz także zatrzymania stosunku prowincyonalnego do państwa.

(Kurs giełdy berlińskiej z 23. stycznia.)

Dobrowolna pożyczka $106\frac{1}{2}$. Oblig. długu państ. $88\frac{1}{2}$. Akcye bank. $94\frac{1}{2}$. L. Polskie listy zast. $95\frac{1}{4}$ L.. Pols. 500 — $80\frac{3}{4}$; 300 — 119. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12\frac{1}{6}$. Austr. banknoty $91\frac{1}{2}$.

Wyspy Jońskie.

(Nowa ustawa o wyborach. — Głosy za przyłączeniem wysp jońskich do Grecyi.)

Korfu, 9. stycznia. Tutejsza gazeta zawiera nową, w skutek reform w konstytucyi tych wysp, dnia 28. grudnia z. r. wydaną ustawę o wyborach. Skoro tutaj nadejdzie ze strony angielskiego rządu ratyfikacya rzeczonych reform, co jeżeli nie rychlej, to najpóźniej z końcem lutego nastąpi, natychmiast według tej nowej ustawy rozpoczną się wybory.

Rzeczona ustawa składa się z siedmiu tytułów i pięćdziesiąt siedmiu artykułów. Tytuły mają następujące napisy: Tytuł I. O wyborcach i członkach obieralnych do ciała prawodawczego. — Tytuł II. O listach wyborczych. — Tytuł III. O postępowaniu lokalnego rządu w utworzeniu kolegium i głosowaniu. — Tytuł IV. O porządku w sali i operacyach względem protokółów wyborczych. — Tytuł V. O postępowaniu prawodawczego zgromadzenia w pierwszym dniu jego zebrania się. — Tytuł VI. Regulamin pod względem wyboru urzędników municypalnych. — Tytuł VII. Powszechne rozporządzenia.

Jednym z warunków, aby być wyborcą, jest według tytułu I. posiadanie lub użytkowanie z własności gruntowej w wartości 3000 tal. w miastach a 1800 talarów na wsi dla największych wysp Korfu, Cefalonia i Zante; dla Santa Maura 1500 w miastach a 750 talarów na wsi; dla trzech pomniejszych wysp Itaka, Cerigo i Paxo 1000 tal. w mieście, a 500 tal. na wsi. — Aby być obranym, potrzebna jest posiadłość lub użytkowanie z własności gruntowej w wartości 6000 talarów dla Korfu, Cefalonii i Zante; 3000 talarów dla Santa Maria, a dla trzech wysp pomnieszych 1000 talarów.

Wiadomo, że w ostatnim czasie odezwało się na tych wyspach wiele głosów za przyłączeniem do Grecyi. Jednakże nie jestto bynajmniej głos większości mieszkańców, którzy dobrze wiedzą, iż niebyłoby żadną korzyścią dla tych wysp, gdyby do tak małego państwa, jakiem jest Grecya, wcielonemi zostały. Mieszkańcy tamtejsi mniej nienawidzą protektorat angielski, niż jego nadużycie, przez które Anglicy opiekę zamienili w nieograniczone samowładztwo i pozbawili te wyspy wszelkiej niepodległości w administracyi.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z 28. stycznia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu płacono za korzec pszenicy 15r.30k., owsa 6r.48k., hreczki 10r., kartofli 6r. Cetnar siana 4r.7k., okłotów 2r.45k. Sąg drzewa bukowego 28r., sosnowego 22r. Kwarta wódki przedniej 50k., szumówki 40k. w. w. — Reszta drobnej sprzedaży bez odmiany.

(Targ ołomuniecki na woły.)

Ołomuniec, 23. stycznia. W tym tygodniu przypędzono na targ 136 sztuk wołów różnego gatunku, a mianowicie Mojżesz Koh z Hainowitz przypędził 10 sztuk, Lazar Schlezinger, Józef Losert i Franciszek Steiger z Liebau 14, 5 i 10; Hersch Zora z Kamienicy 34 sztuk; Fedio Hryń z Sambora 8 sztuk; J. Herlich 10; Mojżesz Wurzel z Dembicy 35 sztuk; a w partyach 10 sztuk. — Nadzwyczaj ostra zima (mieliśmy tu dzisiaj 21°) tudzież złe drogi z powodu zamieci śnieżnych, były przyczyną, że nieznaczna ilość wołów przypędzono, przeto też i obrót był mniej ożywiony. — Z tychże samych powodów przerwana komunikacya z Wiedniem na kolei żelaznej, a przeto też nie można było powziąć dokładnej wiadomości o rezultacie targu na woły, który się w tym tygodniu w Wiedniu odbył. — Z Lipnika popędzono w tym tygodniu 50 sztuk wołów Józefa Rudl z Cieszyna. — U nas sprzedawano dzisiaj parę wołów, która ważyła $6\frac{5}{10}$—$8\frac{5}{10}$ cetnara po 282r.30k.—392r.30k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 30. stycznia.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką zł r.	gotówką kr.	towarem zł r.	towarem kr.
Dukat holenderski	5	14	5	17
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyał zł. rosyjski	9	10	9	13
Rubel śr. rosyjski	1	46	1	47
Talar pruski	1	35	1	36
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	18	1	19
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	56	100	6
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	—	100	24

(Kurs wekslowy wiedeński z 24. stycznia.)

Amsterdam 156 p. 2. m. Augsburg $112\frac{3}{4}$ p. uso. Frankfurt 111 p. 3. m. Genua $129\frac{1}{8}$ p. 2. m. Hamburg 165 p. 2. m. Liworno $110\frac{3}{4}$ p. 2. m. Londyn 11.16 l. 3. m. Medyolan 101 p. 2. m. Paryż $133\frac{1}{4}$ p. 2 m. Agio duk. ces. $19\frac{1}{4}$. Napoleond. 9.2. Szufrynów 15.45. agio śrebra $11\frac{3}{4}$.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. stycznia.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	27 11 9	— 8°	— 5°	zachod.	pochm. burza
2 god. zr.	27 9 0	— 5°	— 8°	połud. zachod.	„ śnieg
10 g. zr.	27 8 0	— 6		„ „	„ burza i śnieg

Uwaga: Dnia 30. stycznia o 6. godzinie zrana pokazywał Term. —4°.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. stycznia. Hr. Lanckoroński Stanisław, z Tarnowa. — Jägermann, c. k. radzca krym., ze Stanisławowa. — Lang Emanuel, z Wolicy. — Niezabitowski Stanisław, z Podborzec. — Turkuł Onufry, z Tarnopola. — Cywiński Ignacy, z Osowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. stycznia. Serwatowski Wojciech, do Brzeżan. — Strzelecki Krzysztof, do Płuchowa.

TEATR

Dziś: Komedye: „**Okrężne**“ i „**Nowy teatr.**“
Jutro: Dramat niemiecki „**Maria Magdalena.**“

Z początkiem bieżącego roku zjechał do nas z Wiednia teatr małp pani Schreyer, którego sławę oddawna już wyprzedziły liczne doniesienia dzienników wiedeńskich, i prawie codziennie wieczór, a w święta i niedziele nawet dwa razy zaprasza publiczność na przedstawienia swoje. Zabawna to rzecz bardzo widzieć te nader dowcipne i że tak powiemy śmiesznie szpetne zwierzęta z południowych rajów, przystrojone w różne charakterystyczne ubiory, odgrywające rolę człowieka naśladowaniem jego ruchów zwyczajnych i potocznego życia towarzyskiego. Jestto wyraźna komedya z natury wzięta czyli raczej pontomima komiczna, której osobami działającemi zda się są owe drobniutkie Liliputy Swifta z tą tylko różnicą, że ich natura więcej jeszcze fizycznie upośledziła niż ostatnich, a rozumowi ich prawie ludzkiemu niedawszy władzy wysłowienia się zaklęła go w wieczną niemowę. Dla tego też zwierzątka te są szczególnie podobne dzieciom zaczynającym dopiero wyrażać myśli swoje różnemi znakami i niezrozumiałemi głosy, i z tej to przyczyny właśnie najbardziej zdolne są ubawić ich szczupłą wyobraźnię. Stuszna więc aby rodzice niezaniedbywali tak rzadkiej sposobności dla sprawienia tej niewinnej rozrywki swym dziatkom. Oprócz małp posiada p. Schreyer także wiele psów, szczególnie pudlów i koni udresowanych, których produkcyami urozmaica przedstawienia swoje, a często nawet sa wspomnione zwierzęta wspólnie z małpami figurami działającemi na scenie, albo wożąc je w powozach, albo też służąc im przy sztukach ewolucyjnych. Kończąc dziękujemy jeszcze szan. przedsiębiercom teatru tego za odwiedzenie stolicy naszej i upraszamy ich o to tylko w imieniu całej publiczności, aby krnąbrnych czasami artystów swoich niekarcili w obecności widzów dla oszczędzenia przykrych wrażeń matkom a szkodliwych widoków dzieciom.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.